

Dinleme skandalı ve MİT yasası: Zamanlama manidar!

MURAT YETKİN

Politika / 25/02/2014

Erdoğan hükümetinin 12 yıldır devlet güvenlik yapısındaki her şeyden habersiz olmaması mümkün mü?

Binlerce kişi dinlenmiş, dün Star ve Yeni Şafak gazetelerinin manşet haberinden dehşetle öğrendik: Meğer telefonları dinlenenler muhaliflerden, gazetecilerden filan çok, asıl hükümet üyeleriymiş.

Enerji Bakanı Taner Yıldız'ın, "Meğer onlar asıl devlet, biz paralel yapıymışız" diye Gülemleri kastederek istihza yapmasının altında o müthiş gerçek var.

Meğer 12 yıldır tek başına iktidarda olup MİT, Emniyet, Genelkurmay ve Jandarma istihbaratlarının elindeki bütün yasal dinleme cihazlarının kullanma yetkisini elinde tutan Başbakan Tayyip Erdoğan ve arkadaşları dinleniyormuş.

Bizler yıllardır "Devlet Türkiye'de kişi haklarını ihlal ediyor, haberleşme hürriyetimiz elden gidiyor" diye kör kuyulara söz geçirmeye çalışıyorduk ya...

Meğer iktidarı 12 yıldır elinde tutanlar dinleme mağduruymuş. Başbakan'dan İçişleri Bakanı'na, MİT Müsteşarı'ndan PKK görüşmelerinin siyasi sorumlusu danışmanlara dek herkesi dinlemiş 'paralel yapı', hem de devlete ait cihazlarla.

Herhangi bir ülkede iktidarı tek başına elinde tutan bir iktidarın güvenlik yapısında neler olup bittiğinden, hatta kendi aleyhine işler yaptığından bu kadar habersiz, bu kadar ilgisiz olabilmesi mümkün mü?

İşte, mümkünmüş. Erdoğan ve AK Parti iktidarı nasıl Gülen cemaati üyelerinin devlet yapısı içinde gizli örgütlenme içinde olduğuna 17 Aralık 2013 yolsuzluk soruşturması patlayınca uyandırlarsa, Gülemlerin meğer bu kadar yıldır kendileri dahil herkesi dinleyen bir şebeke kurduğuna da yeni uyanmışlar.

Toplumun geniş kesimlerinde telefon dinlemelerin kötü bir şey olduğunun söylenmesi için, demek ki işin ucunun iktidara değmesini beklemek gerekiyormuş.

Gizli yönetmelikler yasa olunca

MİT yasasında da öyle değil mi? Jandarma 19 Ocak 2014 sabahı Gaziantep'te Suriye'ye giden MİT kamyonlarını durdurmamış olsaydı, bu yasa böyle apartpar çıkar mıydı sanıyorsunuz?

Düzenlemenin gerekli yanı var doğrusu. MİT yasası 12 Eylül ardından 1983'te çıkmış ve güncellenmemişti. Teknolojik gelişmeler yeni hukuki zemini gerekli kılıyordu. İstihbarat yapısında çok ciddi koordinasyon sorunları vardı. Emniyet, jandarma, çoğu zaman MİT'in istediği bilgiyi ya "Yasa vermiyor" diye vermiyor ya da iş işten geçtikten sonra veriyordu. Bunlar yıllardır yazılıyordu.

Ama ne zaman Suriye sınırında MİT'çilerle jandarma ve savcılar kameralar huzurunda karşı karşıya geldi, o zaman çanak çömlek patladı.

Devletin asli kuralı işliyordu çünkü: Anayasa yasaya, yasa yönetmeliğe üstündü. Emniyet ve jandarma yasaya göre ama MİT'çiler gizli yönetmeliklerine göre hareket ediyorlardı.

Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay 23 Şubat akşamı Meclis'te şu özeti yaptı: "MİT'in kanun yanında çalışmalarını yürüttüğü bir yönetmelik var. Bu yönetmelik gizli olmasın, açık olsun, parlamentodan geçsin, TBMM MİT'in ne yapıp yapmadığını bilsin, onaylasın ve gerekiyorsa değiştirsin. Şu anda yaptığımız biraz bu."

Yani, hükümet MİT'in devlet güvenlik yapısı bünyesinde otoritesini sağlamak için gizli yönetmeliklerini yasa haline getirdi.

Kontrolsüz güç, güç değildir

Böylece amaçlandı ki ister mesleki kıskançlıktan ister 'paralel yapıdan' olsun, artık hiçbir savcı, hâkim, polis, jandarma MİT'in karşısına engel çıkarmasın. Ama vur deyince, öldürüldü.

Bu arada ciddi yol kazaları son anda önlemedi. Mesela, belki de gizli yönetmelik copy-paste yöntemiyle aktarıldığı içindir, MİT'in dış operasyon yetkisi bir anda yasa metninde yer aldı. Allah'tan İçişleri Komisyonu'nda hâlâ ülkelerin egemenlik haklarından, Birleşmiş Milletler sisteminden filan haberli üyeler vardı da metinden çıkarıldı.

Ama ortaya çıkan tablo MİT'in üzerindeki demokratik denetimin daha da azaldığı, istihbarat örgütünün neredeyse yasalardan, hatta bazı noktalarda anayasanın üzerinde yetkilere sahip kılındığı izlenimi doğuruyor.

Örneğin, cumhuriyet savcılarının herhangi bir suç ihbarı, şikâyeti durumunda, olayın MİT'in görev ve faaliyetlerine dair olduğu ortaya çıkarsa (Suriye'ye MİT kamyonları olayında olduğu gibi) hiçbir işlem yapmamasının öngörülmesi anayasanın "Her türlü idare eylem ve işlerinin yargı denetimine açık" olduğu hükmüyle çelişir görünüyor. Ya da MİT'e, sürmekte olan soruşturma ve kovuşturmalara dair her türlü bilgi ve belgeyi mahkemeden alma hakkı verilmesi, Mahkemelerin

bağımsızlığını' öngören 138'inci maddesi açısından sorunlu görülüyor. (17 Aralık Yolsuzluk Soruşturması ardından Meclis Başkanı Cemil Çiçek, bu maddeyi fiilen geçersiz ilan etmişti.) 21'inci Yüzyıl Türkiye Vakfı sitesi yazarı Mustafa Güler bu durumu 'Kontrolsüz güç, güç değildir' reklam sloganıyla özetliyor.

MİT yasasının TİB, İnternet ve HSYK yasaları ardından gelmesi de tesadüf değildir; hepsi aynı eylem planının parçasıdır. Son zamanların en basma kalıp ifadesiyle 'zamanlama manidardır.'

(<https://plus.google.com/111139069635417829913>)